

หลากหลายสีสนโลกใต้ท้องทะเล

Colorful Underwater World

กิตติธัช ศรีฟ้า *

วันที่รับบทความ	22 ธันวาคม 2564
วันที่แก้ไขบทความ	11 กุมภาพันธ์ 2565
วันที่ตอบรับบทความ	18 กุมภาพันธ์ 2565

บทคัดย่อ

“ภาพถ่ายไม่ได้ช่วยกอบกู้โลก แต่ภาพถ่ายทำหน้าที่บันทึกความงามของโลก ทำให้เราเห็นว่าโลกน่าอยู่เพียงใด” ภาพถ่าย คือ ผลงานของช่างภาพ ที่ทำหน้าที่บันทึกเรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งในบรรดาภาพถ่ายเอง ก็มีการจำแนกแยกประเภทไปมากมาย หนึ่งในนั้นคือภาพถ่ายใต้น้ำซึ่งการถ่ายภาพประเภทนี้มีข้อจำกัดมากมายเหลือเกิน จึงทำให้มีช่างภาพประเภทนี้อยู่น้อยซึ่งการถ่ายภาพใต้น้ำนั้นจะทำให้เราเห็น “หลากหลายสีสนโลกใต้ท้องทะเล” ซึ่งบทความวิชาการชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะอธิบายลักษณะทั่วไปการถ่ายภาพใต้น้ำอุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำเบื้องต้น และข้อจำกัดของการถ่ายภาพใต้น้ำโดยบทความชิ้นนี้จะมีขอบเขตในการเขียนเพียงแค่แนะนำเกี่ยวกับการถ่ายภาพใต้น้ำในระดับเริ่มต้นเท่านั้น เนื่องจากการถ่ายภาพใต้น้ำนั้นมีความเสี่ยง ผู้ที่สนใจการถ่ายภาพใต้น้ำควรได้รับการเรียนรู้อย่างถูกต้องตามหลักสูตรเท่านั้น ซึ่งจะนำไปสู่ “สุนทรียภาพใต้ทะเล”

คำสำคัญ: ภาพถ่ายใต้น้ำ/ สุนทรียภาพใต้ทะเล

Abstract

“Photographs don’t save the world. But the photograph serves to record the beauty of the world. It makes us see how livable the world is.” Photography is the work of a photographer. That serves to record the story or events in which the photographs themselves. There are different classifications. One of them is underwater photo which this

* อาจารย์ประจำสาขานิเทศศิลป์ ภาควิชาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

type of image has a lot of memory Therefore, there are few photographers of this type. Which underwater photography will make us see “Colorful underwater world”, which this academic article aims to describe the characteristics of general underwater photography, basic underwater photography equipment and limitations of underwater photography the scope of this article is only an introduction to beginners in underwater photography. Because underwater photography is risky those interested in underwater photography should only be learned properly according to the curriculum which will lead to “Aesthetics under the sea”

Keywords: Underwater Photos, Undersea Aesthetics

บทนำ

“ภาพถ่ายไม่ได้ช่วยกอบกู้โลก แต่ภาพถ่ายทำหน้าที่บันทึกความงามของโลก ทำให้เราเห็นว่าโลกน่าอยู่เพียงใด” เพราะช่างภาพคือผู้บันทึกกาลเวลา เป็นนักสังเกต เป็นผู้จับจังหวะของเวลาเรื่องราวต่าง ๆ มากมาย ล้วนผ่านแล้วผ่านไป ไม่มีสิ่งใดหยุดช่วงเวลาต่าง ๆ เอาไว้ได้ แต่ช่างภาพบันทึกไว้ได้ การบันทึกสิ่งต่าง ๆ เอาไว้ในภาพถ่ายนั้น ถูกจัดหมวดหมู่เอาไว้มากมายหลายหลายอย่าง แต่มีการจัดหมวดหมู่กว้าง ๆ เอาไว้ตามลักษณะของพื้นที่การถ่าย คือ การถ่ายภาพทางอากาศ การถ่ายภาพบนบก และการถ่ายภาพใต้น้ำซึ่งการถ่ายภาพแต่ละประเภทจะสามารถแตกแยกย่อยลงไปได้อีกมากมาย ซึ่งการถ่ายภาพแต่ละอย่างจะมีความยากง่ายแตกต่างกันออกไป ซึ่งในบทความนี้เราจะกล่าวถึง การถ่ายภาพใต้น้ำเป็นสำคัญ

การถ่ายภาพใต้น้ำนั้น คือการบันทึกสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ใต้น้ำซึ่งจะมีระดับความลึกของน้ำเป็นข้อจำกัดหลักในการถ่ายภาพใต้น้ำเพราะความลึกเหล่านั้นจะมีผลต่อช่างภาพอย่างมาก เพราะมนุษย์เราไม่สามารถหายใจใต้น้ำได้โดยไม่มีอุปกรณ์ช่วย ดังนั้นหากช่างภาพต้องการถ่ายภาพใต้น้ำด้วยความลึกไม่เกิน 5 เมตร ช่างภาพอาจจะใช้วิธีการกลั้นลมหายใจ แล้วดำน้ำลงไปเพื่อบันทึกภาพได้ ซึ่งก็คงจะอยู่ใต้น้ำได้ไม่นานนัก แต่หากช่างภาพต้องการถ่ายภาพใต้น้ำซึ่งลึกลงไปมากกว่า 5 เมตร ช่างภาพจะต้องเรียนรู้ทักษะการดำน้ำแบบ SCUBA (Self Contained Under water Breathing Apparatus) ซึ่งเป็นการดำน้ำลึก โดยใช้อุปกรณ์ช่วยหายใจ ที่ติดกับตัวไปกับช่างภาพ ซึ่งเมื่อเป็นเช่นนั้น ช่างภาพจะต้องเป็นนักดำน้ำซึ่งการดำน้ำแบบ SCUBA จะทำให้สามารถดำน้ำได้อย่างอิสระโดยจะมีเครื่องมือที่บรรจุอากาศนำลงไปใช้หายใจที่ใต้น้ำซึ่งจะทำให้ช่างภาพอยู่ใต้น้ำได้เป็นเวลานานกว่าปกติ และลึกที่กว่าปกติ (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 Photographer: Kitithat Gle Srifa, Location: Samaesarn, Thailand, Body: Sony a7iii Lens: Sony FE 16 mm f/2.8 GM Housing: Nauticam NA-A7RIII F-stop: 22 Shutter Speed: 1/500 ISO 1000

อีกทั้งการถ่ายภาพใต้น้ำนั้น ยังมีทักษะอื่น ๆ อีกมากที่ต้องเรียนรู้ เพราะเมื่ออยู่ใต้น้ำ ในระดับความลึกที่แตกต่างกันออกไป จะทำให้สับสนหายไปเรื่อย ๆ อีกทั้งหลักการหักเหของแสง เมื่อช่างภาพถ่ายภาพใต้น้ำ เพราะเมื่อแสงเดินทางผ่านน้ำ หลายต่อหลายสิ่งจะเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นการถ่ายภาพใต้น้ำจำเป็นต้องเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากมาย ทั้งทักษะการถ่ายภาพใต้น้ำ หลักการหักเหของแสง หลักการดำน้ำ การหายใจ อันตรายที่จะเกิดขึ้นในขณะดำน้ำ และยังมีอีกมากมาย โดยบทความชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่ออธิบายลักษณะของทั่วไปการถ่ายภาพใต้น้ำ อีกทั้งแยกประเภทของการถ่ายภาพใต้น้ำเบื้องต้น และท้ายที่สุดคือแนะนำอุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำเบื้องต้น โดยมีขอบเขตของเรื่องคือ มุ่งนำเสนอเกี่ยวกับ การแนะนำการถ่ายภาพใต้น้ำในระดับเริ่มต้นเท่านั้น เนื่องจากการถ่ายภาพใต้น้ำนั้นมีความเสี่ยง ผู้ที่สนใจการถ่ายภาพใต้น้ำ ควรได้รับการเรียนรู้อย่างถูกต้องตามหลักสูตรเท่านั้นทั้งนี้ในบทความฉบับนี้มี นิยามศัพท์คือ “การถ่ายภาพใต้น้ำ” หมายถึง เป็นกระบวนการถ่ายภาพขณะที่อยู่ใต้น้ำ ซึ่งในบทความนี้จะหมายถึงการถ่ายภาพในขณะที่ดำน้ำลึกโดยใช้ถังอากาศ หรือที่เรียกกันว่า Scuba Diving และ “สุนทรียภาพใต้ท้องทะเล” หมายถึง ความงามใต้ทะเล ผ่านมุมมองของช่างภาพใต้น้ำ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีการถ่ายภาพใต้น้ำ

การถ่ายภาพใต้น้ำเป็นกระบวนการถ่ายภาพขณะที่อยู่ใต้น้ำ ซึ่งการถ่ายภาพใต้น้ำจะมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำน้ำ โดยการดำน้ำนั้นมียุทธศาสตร์ระดับด้วยกัน นั้นหมายถึงการถ่ายภาพใต้น้ำก็มียุทธศาสตร์ตามความลึก ซึ่งจะมีคามยากขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับความลึกนั่นเอง โดยในบทความนี้จะหมายถึงการถ่ายภาพในขณะที่ดำน้ำลึกโดยใช้ถังอากาศ หรือที่เรียกกันว่า Scuba Diving ซึ่งเป็นการดำน้ำที่นักดำน้ำใช้อุปกรณ์ช่วยหายใจใต้ท้องทะเล (Scuba Set) โดยนักดำน้ำพกถังอากาศลงไปได้ น้ำ ทำให้มีอิสระภาพและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวสูงกว่าการดำน้ำทั่วไป และยังอยู่ใต้น้ำได้นานกว่านักดำน้ำแบบฟรีไดรฟ์ (Free dive) คำว่า Scuba ย่อมาจาก “Self-Contained Underwater Breathing Apparatus” หมายถึงเครื่องมือที่ใช้สำหรับช่วยให้หายใจในขณะที่อยู่ใต้น้ำเป็นการเฉพาะตัว กล่าวคือสามารถดำลงสู่น้ำด้วยตนเองได้

หลักการ และทฤษฎีเกี่ยวกับการถ่ายภาพใต้น้ำนั้น ไม่ได้มีแพร่หลายเช่นการถ่ายภาพบนบก แต่ก็ใช่ว่าจะไม่มีสักทีเดียว โดยหลักการถ่ายภาพใต้น้ำนั้น ถูกเขียนขึ้นเป็นเอกสารประกอบการสอนของสถาบันสอนดำน้ำ หลายแห่งด้วยกัน โดยแต่ละแห่งจะมีการเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้น “การถ่ายภาพใต้น้ำ” ซึ่งสถาบันดำน้ำเหล่านี้จะมีอยู่ทั่วโลก เช่น Professional Association of Diving Instructors(PADI) หรือ Scuba Schools International(SSi) เป็นต้น ซึ่งเมื่อผ่านการเรียนการสอนแล้ว จะได้รับใบประกาศนียบัตร ดังนั้นเอกสารในการศึกษา ที่เป็นหลักการ และทฤษฎีนั้นจึงต้องยึดถือมาจากสถาบันสอนดำน้ำทั้งสิ้น อีกทั้งในวงวิชาการของประเทศไทย จากการสืบค้นพบว่า ยังไม่เคยมีการเขียนบทความ ตำรา หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายภาพใต้น้ำโดยตรง

โดยทั่วไปการถ่ายภาพเป้าหมายหลักคือการได้ภาพถ่ายดี ๆ สักภาพหนึ่ง แต่ทว่าการถ่ายภาพใต้น้ำ เป้าหมายสำคัญที่สุดไม่ใช่ภาพถ่าย แต่เป็นความปลอดภัยของช่างภาพ เนื่องจากการถ่ายภาพใต้น้ำจะต้องดำน้ำ การดำน้ำจะมีความเสี่ยงน้อยมาก หากมีสติอยู่เสมอ แต่ทว่า การถ่ายภาพอาจทำให้ช่างภาพ เพ่งสมาธิไปกับการสร้างสรรค์ผลงานมาจนเกินไป ส่งผลให้เกิดการไม่ระมัดระวังขณะดำน้ำ ซึ่งอาจเกิดอุบัติเหตุใต้น้ำได้ ทั้งนี้ การถ่ายภาพบนบกทั่วไป หากช่างภาพไม่ได้รับระวังอาจเกิดอุบัติเหตุได้อยู่แล้ว แต่ใต้น้ำนั้นจะง่ายตายยิ่งขึ้น เพราะเมื่อช่างภาพอยู่ในความลึกมากเท่าไร ร่างกายจะได้รับก๊าซไนโตรเจนภายใต้ความกดดันจนเกิดภาวะอิ่มตัว (Saturation) ดังนั้นหาก อาจทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกายได้ และยังมีอีกมากมายหลายสาเหตุที่เกิดจากความกดดันใต้น้ำ ที่อาจทำให้ช่างภาพเจ็บป่วย หรือเสียชีวิต ดังนั้นช่างภาพใต้น้ำจึงควรจะต้องฝึกฝนการดำน้ำลึกแบบ Scuba Diving ให้มีความชำนาญเสียก่อนจึงจะทำการถ่ายภาพใต้น้ำ เพราะกล้องถ่ายภาพใต้น้ำ เมื่อติดตั้งอุปกรณ์กันน้ำ(Housing) เข้าไปจะมีน้ำหนักมากขึ้นพอสมควร โดยบางตัวอาจมีน้ำหนักถึง 5 กิโลกรัม หรือมากกว่านั้น และหากติดตั้งอุปกรณ์เสริมทั้งหมดเข้าไปอาจมีน้ำหนักมากกว่า 10 กิโลกรัม อีกทั้งกล้องถ่ายภาพที่ติดตั้งอุปกรณ์กันน้ำ และอุปกรณ์เสริมเพื่อการถ่ายภาพใต้น้ำครบทั้งหมด จะทำให้ขนาดของกล้องถ่ายภาพใต้น้ำนั้นมีขนาดใหญ่มาก ซึ่งจะเป็นภาระของช่างภาพใต้น้ำที่ยังไม่มีความชำนาญด้านการดำน้ำ อาจทำให้ช่างภาพกังวลกับอุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำ จนหลงลืมเรื่องความปลอดภัย และเกิดอันตรายได้

อันตรายจากการถ่ายภาพใต้น้ำอาจเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุด้วยกัน ซึ่งผลกระทบนั้นมีตั้งแต่บาดเจ็บเล็กน้อย ไปจนถึงบาดเจ็บหนัก หรือพิการตลอดชีวิต และร้ายแรงที่สุดคือเสียชีวิต ดังนั้นการถ่ายภาพใต้น้ำ เกือบทุกสถาบัน จะยกประเด็นเรื่องความปลอดภัยขึ้นมาถกเถียงถึงลำดับแรกเสมอ จากนั้นจึงเรียนรู้เรื่องอุปกรณ์ในการถ่ายภาพ แสงสีที่หายไป ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ในการถ่ายภาพ ซึ่งจะเป็นการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเท่านั้น จากนั้นช่างภาพใต้น้ำจะต้องฝึกฝนการถ่ายภาพด้วยตนเองจนเกิดความชำนาญในอุปกรณ์ของตนเอง และพัฒนามุมมองการถ่ายภาพโดยสร้างสุนทรียภาพในแบบของตนเองขึ้นมา ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาเบื้องต้นช่างภาพที่ต้องการจะถ่ายภาพใต้น้ำ จะต้องเข้าใจถึงข้อจำกัดต่าง ๆ ของการถ่ายภาพใต้น้ำ และให้ถือคติว่า “Anything that can go wrong will go wrong” อะไรก็ตามที่มันผิดพลาดได้ มันจะผิดพลาด ตามกฎของเมอร์ฟี (Murphy’s Law)

เนื้อหาสาระ

ลักษณะทั่วไปของการถ่ายภาพใต้น้ำ

โลกใต้ทะเลเป็นโลกที่น้อยคนนักที่จะได้เห็น และสัมผัส ภายใต้ทะเลอันกว้างใหญ่ มีความลึกที่ไม่อาจหยั่งถึง มีคำกล่าวที่ว่า “มนุษย์รู้จักดวงจันทร์มากกว่ากันทะเล” ซึ่งบริเวณที่ลึกที่สุดของมหาสมุทร คือ แชลเลนเจอร์ดีป (challenger deep) ที่ระดับความลึกเกือบ 11 กิโลเมตรจากผิวน้ำ มันอาจดูไม่ไกลมากนัก แต่สำหรับมหาสมุทรแล้วความลึกนั้นไม่ใช่ระยะทางน้อย ๆ เลยสำหรับมนุษย์ เพราะทุก ๆ 10 เมตร จะมีความกดดัน 1 ATM ซึ่งคงไม่ยากนักกับความดันบรรยากาศขนาดนี้ (ภาพที่ 2) ใต้ทะเลยังมีอีกหลายสิ่งที่ยังไม่ถูกค้นพบ จึงเสมือนเป็นแหล่งลึกลับ ที่รอคอยผู้ค้นพบ ค้นหา แผ่นดินอาจแยกจากกันเป็นหมู่เกาะน้อยใหญ่ แต่ท้อง ทะเลนั้นกลับเชื่อมโยงกันทั่วทั้งโลก

ภาพที่ 2 Photographer: Kitithat Gle Srifa
Model: ภิเชกสิทธิ์ อินทิพย์ (Jack) Dive Site:
HTMS Chang Wreck Dive Location: Koh
Chang, Trat, Thailand Body: Sony a7iii Lens:
Sony FE 16 mm f/2.8 GM Housing: Nauticam
NA-A7RIII F-stop: 5.6 Shutter Speed: 1/200
ISO 320

ภาพที่ 3 Photographer: Kitithat Gle Srifa Dive
Site: USS Liberty Wreck, Location: Tulamben,
Bali Body: Sony a7iii Lens: Sony FE 16 mm f/2.8
GM Housin : Nauticam NA-A7RIII F-stop: 2.8
Shutter Speed: 1/20 ISO 250

ต้องมีทักษะการดำน้ำที่ชำนาญอีกด้วย ดังนั้นหากจะเทียบเคียงรูปแบบการถ่ายภาพใต้น้ำ คงจะคล้ายคลึงกับการถ่ายภาพสัตว์ป่า ที่ช่างภาพจะต้องมีความชำนาญในการเดินป่า เชี่ยวชาญในการพรางตัว และฝังตัวอยู่ในธรรมชาติ หรือฝึกป่าได้อย่างแนบเนียน แต่ที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนคือ ช่างภาพสัตว์ป่ายังคงหายใจ และเคลื่อนไหวได้อย่างเป็นปกติ

การถ่ายภาพใต้น้ำในอดีตสามารถแยกออกได้ 2 ประเภทด้วยกัน คือ การถ่ายภาพทิวทัศน์ใต้ทะเล (Underwater Seascape Photography) และ การถ่ายภาพระยะใกล้ใต้น้ำ (Close Up Photography Underwater) ซึ่งในปัจจุบันพบว่ามีกรถ่ายภาพบุคคลใต้น้ำ(Underwater Portrait Photography) เกิดขึ้นมาในช่วง 5-6 ปีมานี้ ซึ่งเป็นผลมาจากการตื่นตัวของโลกสังคมออนไลน์ แค่สีสันของธรรมชาติใต้ทะเลนั้นไม่เพียงพอเสียแล้ว แต่เกิดสีสันจากนักท่องเที่ยวดำน้ำ ที่แต่งชุดดำน้ำเป็นแฟชั่นสีสันต่าง ๆ ลงมาสร้างสีสันให้กับท้องทะเล (ภาพที่ 3)

ทะเลนั้นกลับเชื่อมโยงกันทั่วทั้งโลก ด้วยสัญชาตญาณการชอบผจญภัยที่อยู่ในตัวมนุษย์ จึงมีผู้คนจำนวนมากสนใจใฝ่รู้เรื่องราวใต้สมุทร แต่การที่จะลงไปเห็นสิ่งต่าง ๆ ได้ท้องทะเลนั้นไม่ใช่เรื่องที่ทำกันได้ง่ายโดยทั่วไป ภาพถ่ายใต้น้ำจึงเป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะทำให้ผู้คนได้สัมผัสถึงบรรยากาศและรับรู้ถึงความงามใต้ผืนน้ำอันกว้างใหญ่นี้ผ่านกระบวนการการสื่อสารด้วยภาพถ่าย หากแต่การถ่ายภาพใต้น้ำนั้นต้องอาศัยทักษะการดำน้ำ ควบคุมไปกับการถ่ายภาพ อีกทั้งยังต้องเรียนรู้อุปกรณ์เฉพาะทาง ทั้งอุปกรณ์ดำน้ำ และอุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำ ซึ่งแตกต่างจากการถ่ายภาพบนบกโดยสิ้นเชิง นอกจากนั้นอุปกรณ์ในการดำน้ำและถ่ายภาพใต้น้ำมีราคาที่สูงมาก เพราะอุปกรณ์ดำน้ำเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของช่างภาพใต้น้ำ และอุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำต้องกันน้ำได้เป็นอย่างดี เนื่องจากใต้น้ำจะมีแรงดันบรรยากาศที่อัดแน่น อุปกรณ์ป้องกันกล้องถ่ายภาพใต้น้ำจะต้องป้องกันไม่ให้น้ำไปสัมผัสกับกล้องถ่ายภาพ

การถ่ายภาพใต้น้ำนั้นจัดเป็นศาสตร์เฉพาะทาง คนทั่วไปอาจคิดว่าการถ่ายภาพใต้น้ำคงเหมือนการถ่ายภาพทั่วไป แต่ทว่าการถ่ายภาพใต้น้ำนั้น มีอุปสรรคหลายประการ อีกทั้งอุปกรณ์ในการถ่ายภาพใต้น้ำนั้นมีข้อจำกัดมากขึ้นกว่าการถ่ายภาพบนบกทั่วไป และตัวช่างภาพเองจะ

การถ่ายภาพทั้ง 3 ประเภท มีทักษะการทำงานที่ต่างกัน กล่าวคือ การถ่ายภาพทิวทัศน์ใต้ทะเล(Underwater Seascape Photography) นั้น เป็นการถ่ายภาพโดยใช้แสงธรรมชาติเท่านั้น เนื่องจากแสงไฟประดิษฐ์ไม่สามารถส่องไปถึงฉากหลังได้ ดังนั้นในกรณีที่แสงบนผิวน้ำมีน้อย แสงใต้น้ำจะน้อยกว่ามาก และแสงจะหายไปเรื่อย ๆ ตามลำดับความลึก ซึ่งจะมีผลต่อ Shutter Speed ที่ต่ำลงไปด้วยเช่นกัน ถึงแม้ในปัจจุบันเทคโนโลยีการถ่ายภาพจะพัฒนาไปมากแล้วก็ตามที แต่หากใช้วิธีการปรับแต่งค่าความไวแสง “ISO” (International Organization for Standardization)

ให้สูงขึ้น ก็จะส่งผลให้ภาพถ่ายนั้นเกิดสัญญาณรบกวนในภาพ(Noise) ทำให้เห็นความไม่สม่ำเสมอของความสว่าง และสีในภาพนั้น ดังนั้นทางแก้ที่ช่างภาพทุกคนทำมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันคือการพยายามดำน้ำให้ลึกที่สุด ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากมากเนื่องจากการถ่ายภาพทิวทัศน์ใต้ทะเลนั้น มุมมองที่ช่างภาพต้องการมักจะอยู่กลางน้ำ ซึ่งบริเวณกลางน้ำนี้โดยปกติมักจะพบว่ามีการกระแสน้ำไหลอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งกระแสน้ำเหล่านี้จะพัดพาให้ช่างภาพหลุดออกตำแหน่งที่ต้องการ ในกรณีที่มีการกระแสน้ำอ่อน ๆ ช่างภาพมือใหม่ อาจจะพอเอาตัวรอดได้ และอาจได้ภาพบ้างแต่คงไม่ถนัดนัก แต่ถ้ากระแสน้ำแรงก็จะไม่สามารถถ่ายภาพได้เลย เพราะลำพังเพียงการลอยตัวให้นิ่งนั้นก็ยากเต็มที หนำซ้ำยังมีอุปกรณ์ถ่ายภาพที่มีน้ำหนักมากคอยถ่วง และต้านกระแสน้ำ ทำให้ช่างภาพไหลไปกับกระแสน้ำได้ง่าย หากช่างภาพมือใหม่ต้องรับอาจทำให้เกิดอันตรายถึงกับชีวิตได้ การอยู่ใต้น้ำ เราไม่รู้ตำแหน่งที่เราอยู่ชัดเจน ถึงแม้จะมีเข็มทิศ แต่หากตื่นเต้นหรือตกใจ อาจทำให้หลงทิศและหายไปจากคู่มือ หรืออาจทำให้ลอยขึ้นกะทันหัน หรือจมกะทันหัน ทั้งหมดที่กล่าวมานี้จะส่งผลให้เกิดอันตรายทั้งสิ้น อีกทั้งการถ่ายภาพทิวทัศน์ใต้ทะเล เนื่องจากต้องพึ่งพิงแสงจากดวงอาทิตย์เท่านั้น แต่แสงจากดวงอาทิตย์เองก็ไม่ได้ส่องแสงมาโดยตรง หากแต่ส่องผ่านผิวน้ำอันกว้างใหญ่ ส่งผลให้แสงกระจายตัว แต่ก็ยังคงมีทิศทางอยู่ในกรณีที่แสงบนผิวน้ำเจิดจ้า แต่หากบนผิวน้ำมีฟ้าหลัว ใต้น้ำจะเท่ากับมีแสงจากด้านบนเท่านั้น และกระจายเท่ากันทุกพื้นที่ทางด้านบน ในกรณีนี้ช่างภาพควรถ่ายในมุมกดลงเพื่อตามทิศทางแสง แต่มีติภาพจะไม่ดีนัก (ภาพที่ 4)

ภาพที่ 4 ภาพถ่ายที่เข้าร่วมการแสดงผลงานภาพถ่ายเครือข่ายนิเทศศาสตร์ Photographer: Kitithat Gle Srifa, Body: Sony a7iii Lens: Sony FE 16-35mm f/2.8 GM Housing: Nauticam NA-A7RIII F-stop: 8 Shutter Speed: 1/500 ISO 128

ประเภทที่ 2 การถ่ายภาพระยะใกล้ใต้น้ำ(Close Up Photography Underwater) การถ่ายภาพประเภทนี้จะเป็นการถ่ายในระยะใกล้มาก และส่วนมากมักจะถ่ายสัตว์ขนาดเล็ก ซึ่งบางครั้งอาจมีขนาดเล็กกว่าเส้นผมของมนุษย์ซะอีก ดังนั้นการถ่ายภาพระยะใกล้ใต้น้ำจะต้องมีอุปกรณ์เฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นเลนส์ที่สามารถถ่ายระยะใกล้ได้ ไฟประดิษฐ์ที่ถูกออกแบบขึ้นมาเพื่อใช้เฉพาะทาง นอกจากนั้นช่างภาพจะต้องดำน้ำได้ลึกมากเพราะสิ่งที่ถ่ายมักจะอยู่บนพื้นทราย หรือปะการัง หากขยับตัวไม่ดีติดกับ หรือร่างกายส่วนใดส่วนหนึ่งไปคุ้ยทราย ก็จะส่งผลใ้หน้าขุ่นทันที และถ้าบริเวณ

ภาพที่ 5 Photographer: Kitithat Gle Srifa, Location: Samaesarn, Thailand, Body: Sony a7iii Lens: Sony FE 16-35mm f/2.8 GM Housing: Nauticam NA-A7RIII F-stop: 5.6 Shutter Speed: 1/150

ภาพที่ 6 Photographer: Kitithat Gle Srifa, Location: Samaesarn, Thailand, Body: Sony a7iii Lens: Sony FE 35mm f/2.8 GM Housing: Nauticam NA-A7RIII F-stop: 5.6 Shutter Speed: 1/60

ที่จะบันทึกภาพนั้นมีกระแสน้ำจะกลายเป็นสิ่งที่ยากไปโดยปริยาย (ภาพที่ 5 และ 6)

ประเภทสุดท้ายคือ การถ่ายภาพบุคคลใต้น้ำ(Underwater Portrait Photography) การถ่ายภาพประเภทนี้เป็นการถ่ายภาพโดยใช้แสงประดิษฐ์เป็นหลัก ซึ่งแสงประดิษฐ์นี้จะช่วยตัดแสงและลบปริมาณตะกอนแขวนลอยที่อยู่ในน้ำออกไป โดยอาศัยหลักการหักเหของแสง การถ่ายภาพลักษณะนี้นิยมขึ้นมากในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา โดยทริปดำน้ำเกือบทุกทริป จะต้องมีส่วนภาพประจำทริปอย่างน้อย 1 คน เพื่อบันทึกภาพใต้น้ำให้ลูกค้าที่มาใช้บริการดำน้ำ ซึ่งช่างภาพเหล่านี้จะทำหน้าที่เหมือนช่างภาพตามทัวร์ท่องเที่ยวบนบกทั่วไป แต่ใต้น้ำเราตะโกนเรียกใครไม่ได้ จัดท่าไม่ได้ กำหนดตำแหน่งการยืนไม่ได้ เพราะฉะนั้นช่างภาพต้องมีความแม่นยำในการถ่าย และช่างสังเกต (ภาพที่ 7 และ 8)

จากที่กล่าวมาเบื้องต้นจะพบว่า การถ่ายภาพใต้น้ำทั้ง 3 ประเภท เป็นการอยู่กับธรรมชาติ ช่างภาพจะต้องเข้าใจการทำงานของธรรมชาติ ลักษณะน้ำขึ้นน้ำลง เข้าใจกระแสน้ำ เข้าใจธรรมชาติของพืช และสัตว์ใต้ทะเล ที่สำคัญที่สุดคือช่างภาพต้องมีความชำนาญอย่างมากด้านการ

ภาพที่ 7 ภาพถ่ายบุคคลใต้น้ำ (ชาย) และ ภาพที่ 8 ช่างภาพกำลังถ่ายภาพบุคคลใต้น้ำ (ขวา) ที่มาภิเชกสิทธิ์ อินทิพย์ (Jack)& seascout diving dive center

ดำน้ำ เพราะภารกิจที่สำคัญที่สุดเมื่ออยู่ใต้น้ำ ไม่ใช่ การได้ภาพกลับมา แต่เป็นภาพปลอดภัยของช่างภาพเอง (ภาพที่ 9 และ 10)

คุณสมบัติที่ช่างภาพใต้น้ำพึงมี

1. รักษ์ และเข้าใจธรรมชาติใต้ทะเล ช่างภาพใต้น้ำทุกคนควร รู้ถึงวิธีการเป็นอยู่ของสรรพสิ่งใต้ทะเล เพื่อที่จะได้เข้าไปในพื้นที่ โดยไม่รบกวนสิ่งใด

2. ช่างสังเกต และจดจำ ได้น้ำนั้นก็เหมือนกับป่า ช่างภาพอาจหลงทางได้ง่าย มองไปทางไหนก็เหมือนกันไปหมด ช่างภาพต้องพยายามสังเกต และจดจำตำแหน่งต่าง ๆ ได้น้ำ สังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงของกระแสน้ำ เนื่องจากใต้น้ำถ้าหลงแล้ว อาจไหนไปไหนก็ได้ ซึ่งช่างภาพจะไม่มีทิศทางเลย และหากจะขึ้นสู่ผิวน้ำทันทีก็ไม่ได้เช่นกัน เพราะจะทำให้เกิดอันตราย อาจถึงขั้นเสียชีวิตได้

3. ผ่านการเรียนรู้ดำน้ำ และผ่านการเรียนหลักสูตรถ่ายภาพใต้น้ำ จากสถาบันดำน้ำที่ได้มาตรฐานสากลการเรียนอย่างเป็นทางการจะทำให้ ช่างภาพเข้าใจถึงการดำน้ำได้ดี มีโอกาสได้ฝึกฝน ทราบถึงข้อควรระวัง และทราบถึงอันตรายในการดำน้ำ อีกทั้งยังได้เรียนรู้ถึงอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำน้ำ และการถ่ายรูปใต้น้ำอีกด้วย

ภาพที่ 9 Photographer: Kitithat Gle Srifa Dive Site: USS Liberty Wreck, Location: Tulamben, Bali Body: Sony a7iii Lens: Sony FE 35 mm f/2.8 GM Housing: Nauticam NA-A7RIII F-stop: 2.8 Shutter Speed: 1/1600 ISO 6400

ภาพที่ 10 Photographer: Kitithat Gle Srifa Dive Site: HTMS Prab wreck, Location: Chumphon, Thailand, Body: Sony a7iii Lens: Sony FE 16 mm f/2.8 GM Housing: Nauticam NA-A7RIII F-stop: 5.6 Shutter Speed: 1/400 ISO 1000

4. ขยันฝึกฝน ไม่ชะล่าใจ เพราะความชำนาญเกิดจากการฝึกฝน ช่างภาพใต้น้ำต้องหมั่นฝึกฝนเรียนรู้ จนอุปกรณ์ดำน้ำ และอุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำ ไม่เป็นภาระในการดำน้ำ กล่าวคือ อุปกรณ์เหล่านั้นจะต้องประหนึ่งเป็นเสมือนอวัยวะของช่างภาพนั่นเอง

5. ช่างภาพต้องมีสติอยู่เสมอ ห้ามเผลอเลอโดยเด็ดขาด หลายครั้งช่างภาพอาจได้พบกับสัตว์ใหญ่ใต้ทะเล เกิดความตื่นเต้นจนวิ่งตามถ่ายรูปสัตว์ตัวนั้น โดยไม่ได้จดจำเส้นทาง หรือดำลึกลงไปใต้น้ำ หรือลอยตัวขึ้นสู่ผิวน้ำ เพราะต้องการตามเจ้าสิ่งนั้น อาจทำให้เกิดอันตรายได้ หรือเกิดความกลัวตกใจ อาจทำให้ไม่สามารถควบคุมการลอยจมหรือการหายใจได้ ช่างภาพต้องทำความเข้าใจก่อนว่า ทุกอย่างที่เราทำได้ใต้น้ำจะยากขึ้นกว่าการทำบนบกเสมอ เพราะใต้น้ำมีแรงดันบรรยากาศ ให้จดจำไว้เสมอว่า เรื่องง่าย ๆ แคการผูกเชือกเงื่อนธรรมดา เมื่ออยู่ใต้น้ำจะกลับกลายเป็นยากไปได้ แล้วการถ่ายภาพจะเป็นเช่นไร การปรับแก้ไขสิ่งใดใต้น้ำ

สิ่งที่ช่างภาพใต้น้ำควรคำนึงถึง

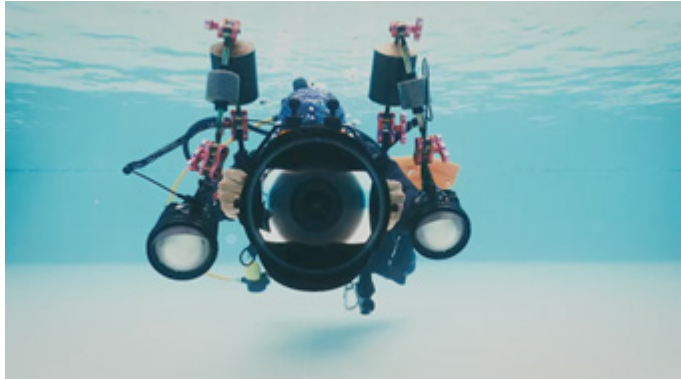
ช่างภาพใต้น้ำต้องคำนึงอยู่เสมอว่า ขณะที่เราดำน้ำจะมีไนโตรเจนสะสมในร่างกายไปเรื่อย ๆ ซึ่งหมายถึงเราอาจมีภาวะเมาไนโตรเจน (Nitrogen Narcosis) ภาวะนี้จะเริ่มมีอาการให้เห็นได้ตั้งแต่ที่ความลึก 15 เมตร อาการจะเหมือนกับดื่มสุราแบบไม่ผสมอะไรหนึ่งแก้ว และจะเพิ่มอีกหนึ่งแก้ว ทุก ๆ ความลึกที่เพิ่มขึ้น 15 เมตร แต่จะมีผลแน่นอนกับนักดำน้ำทุกคนที่ความดันบรรยากาศ 4 ATA หรือที่ความดันย่อยของไนโตรเจน (Partial Pressure Of Nitrogen) 3.2 bar ซึ่งก็คือที่ 30 เมตรเป็นต้นไป นั่นหมายถึงการเมาไนโตรเจนจะมีลักษณะคล้ายการเมาเหล้า ซึ่งจะเมามากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับความแข็งแรงของร่างกายแต่ละคน โดยเบื้องต้นอาจจะแสดงอาการตั้งแต่ที่ 15 เมตร แต่ผู้ที่ร่างกายแข็งแรง หรือมีความทนทานกับไนโตรเจนแล้วอาจแสดงอาการที่ความลึกมากกว่านี้ อาการที่พบและสังเกตได้คือ นักดำน้ำหรือช่างภาพใต้น้ำจะรู้สึกเคลิบเคลิ้ม, การตัดสินใจช้าลง ในขณะที่เดียวกันก็อาจมีความรู้สึกเชื่อมั่นในตัวเองแบบผิด ๆ การคิดแบบมีเหตุผลน้อยลง การระแวงระวังภัยลดลง หลงลืม จำรายละเอียดของเหตุการณ์ หรือแผนการดำน้ำที่วางไว้ไม่ได้ และถ้าอาการรุนแรงมาก อาจหมดสติหรือชักได้ ในกรณีสุดท้ายหากได้รับการช่วยเหลือไม่ทันอาจหมายถึงชีวิต ดังนั้นช่างภาพใต้น้ำทุกคนควรมีคู่มือในการดำน้ำ (Buddy diving) ทั้งนี้โดยปกติสถาบันดำน้ำทุกแห่งทั่วโลกกำหนดว่า ห้ามนักดำน้ำลงดำน้ำคนเดียวโดยเด็ดขาด ดังนั้นนักดำน้ำทุกคนต้องมีคู่มือในการดำน้ำ ซึ่งช่างภาพใต้น้ำทุกคนจะพัฒนามาจากการเป็นนักดำน้ำท่องเที่ยวทั่วไปทั้งสิ้น จึงไม่แปลกที่จะพบช่างภาพใต้น้ำพร้อมกับคู่มือดำน้ำเสมอ

ภาพถ่ายใต้น้ำที่น่าประทับใจจำนวนมาก เกิดขึ้นในสถานการณ์คาดไม่ถึงเสมอ ระบบคู่มือในการดำน้ำหรือ Buddy System จึงมีความสำคัญอย่างมาก หลายครั้งช่างภาพพบกับสิ่งที่น่าสนใจจนเกิดหลงลืมเวลา หลงทิศ หรือกระทำการบางอย่างที่ไม่ควรกระทำขณะดำน้ำ Buddy Diver จะคอยช่วยเหลือได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังระวังภัยที่อาจเกิดขึ้นกับช่างภาพได้อีกด้วย เช่น โดนกระแสน้ำพัดเข้าไปใกล้กับปะการัง หรือขณะถ่ายภาพขากเรือจม อาจจะทำให้พลาดพลั้งไม่ทันได้สังเกตหรือระวังทำให้เข้าไปติดในตัวเรือ หรือใกล้ซากเรือมากเกินไป อาจทำให้อุปกรณ์ดำน้ำไปเกี่ยวติด หรือโดนของมีคมบาด ทำให้เกิดการบาดเจ็บใต้น้ำ Buddy Diver จะช่วยได้มากในการป้องกันการเกิดสถานการณ์เหล่านี้

ความรู้ทั่วไปอุปกรณ์สำหรับถ่ายภาพใต้น้ำ

สุนทรียภาพของภาพถ่ายใต้น้ำมักเกิดขึ้นตามมุมมองหรือประสบการณ์ของช่างภาพ โดยเบื้องต้นจะแบ่งแยกได้โดยง่ายตามอุปกรณ์ในการถ่ายภาพ อันดับแรกคือการถ่ายภาพโดยอาศัยแสงจากธรรมชาติแต่เพียงอย่างเดียว และอย่างที่สองคือการใช้แสงไฟแฟลชหรือแสงไฟประดิษฐ์ (Flash Strobe) ซึ่งทั้งสองอย่างจะมีความยาก ง่ายแตกต่างกัน และมีความงามที่ต่างกัน ทั้งนี้การบันทึกภาพใต้น้ำหากช่างภาพอาศัยแสงธรรมชาติแต่เพียงอย่างเดียว ช่างภาพจะต้องเข้าใจถึงทิศทางของแสง การตกกระทบของแสงต่อวัตถุ แสงสีที่หายไปเมื่ออยู่ในความลึกระดับต่าง ๆ กัน การถ่ายภาพลักษณะนี้มักจะเป็นการถ่ายภาพมุมกว้าง หรือเป็นการถ่ายภาพทิวทัศน์ใต้น้ำเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากแสงไฟประดิษฐ์ไม่มีความสว่างพอในการถ่ายภาพ เพื่อให้เห็นถึงฉากหลัง อีกทั้งเมื่อใช้แสงไฟประดิษฐ์กับการถ่ายภาพทิวทัศน์ใต้น้ำ จะพบว่าวัตถุด้านหน้าจะได้รับแสงมากเกินไป มีผลให้

ฉากหน้าสว่างเกินความต้องการ และฉากหลังก็ยังคงมืดเช่นเดิม ดังนั้นจึงไม่นิยมถ่ายภาพทิวทัศน์ใต้น้ำด้วยไฟประดิษฐ์นั่นเอง แต่มักใช้ไฟประดิษฐ์กับการถ่ายภาพบุคคล สัตว์ทะเล ปะการัง หรือสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่ใช่ทิวทัศน์

ภาพที่ 11 อุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำ
ที่มาภาพ Seascout Diving Dive Center

จากเบื้องต้นจะเห็นได้ว่า อุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำ เป็นส่วนที่สำคัญอย่างมากในการถ่ายภาพใต้น้ำ โดยอุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำในเบื้องต้นจะประกอบไปด้วย ตัวกล้องถ่ายภาพ เลนส์ถ่ายภาพ อุปกรณ์กันน้ำสำหรับกล้องถ่ายภาพ เฉพาะรุ่นนั้น ๆ (Underwater Camera Housings) ซึ่งการเลือกใช้เลนส์

แต่ละตัวจะมีผลต่ออุปกรณ์เสริมกันน้ำ สำหรับเลนส์แต่ละประเภทอีกด้วย ทั้งนี้นอกจากอุปกรณ์ที่กล่าวมาแล้วเบื้องต้น ยังมีอุปกรณ์เสริมสำหรับการถ่ายภาพใต้น้ำในลักษณะต่าง ๆ อีก อาทิ แสงไฟประดิษฐ์ (Flash Strobe) ที่ใช้สำหรับการถ่ายภาพใต้น้ำ อีกทั้งยังมีอุปกรณ์ช่วยพยุง (Buoyancy Arm Underwater Float Arm) หรือลดน้ำหนักกล้องถ่ายภาพ และอุปกรณ์ถ่ายภาพเมื่ออยู่ใต้น้ำ ซึ่งการเลือกใช้ขนาดของตัวช่วยพยุง จะมีความเกี่ยวพันไปกับน้ำหนักของกล้องถ่ายภาพ และอุปกรณ์เสริมทั้งหมดที่ติดอยู่กับกล้องถ่ายภาพใต้น้ำ เพราะถ้าหากใช้ตัวช่วยพยุงที่เล็กเกินไป กล้องจะจมหากใหญ่เกินไปกล้องจะลอย ซึ่งจะมีผลต่อการควบคุมกล้องถ่ายภาพใต้น้ำทั้งสิ้น ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า อุปกรณ์การถ่ายภาพใต้น้ำ มีรายละเอียดที่ซับซ้อน ดังนั้นการถ่ายภาพใต้น้ำจึงต้องใช้เวลาในการเรียนรู้อุปกรณ์ เพื่อให้ใช้งานได้อย่างคล่องแคล่ว ประกอบกับการเรียนรู้ และฝึกฝนการดำน้ำให้ดี เพื่อลดอุปสรรคในการถ่ายภาพใต้น้ำนั่นเอง (ภาพที่ 11)

ทั้งนี้ช่างภาพต้องเข้าใจถึงมุมมองของภาพ ทุกอย่างที่อยู่ในทะเล เมื่อเรามองผ่านน้ำจะขยายมากขึ้น มนุษย์จะมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ได้ จะต้องอาศัยแสง หรือต้นกำเนิดแสง ไม่ว่าจะเป็นจากธรรมชาติ เช่นจากดวงอาทิตย์ และแสงจากอุปกรณ์ที่ประดิษฐ์ขึ้น เมื่อแสงเดินทางไปในอากาศจะไม่เกิดการหักเห แต่เมื่อแสงเดินทางผ่านตัวกลาง อาทิ ละอองน้ำ ฝุ่นละออง จะมีการหักเหตามแต่คุณสมบัติของตัวกลางเหล่านั้น เมื่อช่างภาพอยู่ใต้น้ำ น้ำเป็นตัวกลางที่มีคุณสมบัติทำให้เกิดการหักเหของแสง เพราะว่าแสงจะเกิดการหักเหต่อเมื่อเดินทางผ่านตัวกลางที่มีความหนาแน่นไม่เท่ากัน และน้ำทะเลนั้นมีความหนาแน่นมากกว่าอากาศถึง 800 เท่า การหักเหของแสง จึงเป็นธรรมชาติของโลกใต้น้ำ เราไม่สามารถดำน้ำโดยไม่มีหน้ากากดำน้ำได้เพราะมวลน้ำทั้งหมดจะกลายสภาพเป็นเลนส์ขนาดใหญ่จนจนสัญญาณภาพที่กระทบกับจอประสาทตาขยายใหญ่จนเกินกว่าจะมองเห็นได้ แต่เมื่อช่างภาพสวมใส่หน้ากากดำน้ำ กระจะกจะกั้นกลางป้องกันไม่ให้น้ำกลายสภาพเป็นเลนส์ตาของเรา เราจึงสามารถมองเห็นภาพใต้น้ำได้ แต่ทว่าการมองเห็นโดยผ่านตัวกลางที่มีความหนาแน่นไม่เท่ากัน คือ น้ำทะเล และอากาศที่อยู่ในหน้ากาก ก็จะทำให้เกิดการหักเห และเราจะมองเห็นวัตถุที่อยู่ในน้ำ

ใหญ่กว่าความเป็นจริงร้อยละ 25 อยู่ดี ดังนั้นเมื่อเรามองภาพผ่านช่องมองภาพขณะที่ถ่ายภาพใต้น้ำ จะแตกต่างจากการมองภาพโดยมองผ่านหน้ากากดำน้ำทั่ว ๆ ไป ช่างภาพต้องต้องฝึกความเคยชินในการมองภาพ จึงจะได้ภาพถ่ายที่มีสุนทรียภาพตามที่ช่างภาพต้องการ (ภาพที่ 12 ถึง 23)

ภาพที่ 12 กล้องถ่ายภาพ อุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำบางส่วน
ที่มาภาพ www.nauticam.com

ภาพที่ 13 เลนส์ถ่ายภาพ อุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำบางส่วน
ที่มาภาพ www.nauticam.com

ภาพที่ 14 Housing อุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำบางส่วน
ที่มาภาพ www.nauticam.com

ภาพที่ 15 Vacuum System อุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำบางส่วน
ที่มาภาพ www.nauticam.com

ภาพที่ 16 Hand Pump อุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำบางส่วน
ที่มาภาพ www.nauticam.com

ภาพที่ 17 Flash Triggering อุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำบางส่วน
ที่มาภาพ www.nauticam.com

ภาพที่ 18 Acrylic Wide-Angle Dome Port อุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำบางส่วน
ที่มาภาพ www.nauticam.com

ภาพที่ 19 Port Adapters อุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำบางส่วน
ที่มาภาพ www.nauticam.com

ภาพที่ 20 Zoom Gear อุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำบางส่วน
ที่มาภาพ www.nauticam.com

ภาพที่ 21 Extension Ring อุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำบางส่วน
ที่มาภาพ www.nauticam.com

ภาพที่ 22 Flash Strobe อุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำบางส่วน
ที่มาภาพ www.nauticam.com

ภาพที่ 23 Float Arm อุปกรณ์ถ่ายภาพใต้น้ำบางส่วน
ที่มาภาพ www.nauticam.com

อีกทั้งการถ่ายภาพใต้น้ำบางครั้งอาจหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องเข้าไปใกล้วัตถุ ปะการัง หรือสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ได้ทะเล ซึ่งอาจเป็นการรบกวน หรืออาจถึงขั้นไปทำลายทรัพยากรใต้ทะเลโดยไม่ได้เจตนา ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ยากมาก หากช่างภาพใต้น้ำทำการฝึกฝนการถ่ายภาพใต้น้ำ และการดำน้ำอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งช่างภาพใต้น้ำต้องพึงระลึกไว้เสมอว่า เราไปบันทึกสิ่งที่สวยงามใต้ทะเล

ภาพที่ 24 ช่างภาพใต้น้ำขณะไหลตามกระแสน้ำ
เพื่อบันทึกภาพฝูงปลา ที่มาภาพ กิตติธัช ศรีฟ้า

ไม่ใช่ลงไปทำลาย ดังนั้นการฝึกฝนถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งยวดสำหรับช่างภาพใต้น้ำ จากที่กล่าวไปแล้วในเบื้องต้น การถ่ายภาพใต้น้ำเป็นศาสตร์เฉพาะทาง ผู้ที่มีความสนใจจะถ่ายภาพใต้น้ำจำเป็นจะต้องทำความเข้าใจในหลาย ๆ เรื่อง เพิ่มเติม นอกจากการถ่ายภาพทั่วไป ต้องมีวินัย มั่นฝึกฝน และเข้าใจธรรมชาติของทะเลในแต่ละพื้นที่ที่จะไปถ่ายภาพ ต้องฝึกทักษะการดำน้ำให้ชำนาญ ฝึกการใช้อุปกรณ์ดำน้ำ และอุปกรณ์ในการถ่ายภาพให้

คล่องแคล่วประหนึ่งเป็นอวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกาย ไม่เช่นนั้นอุปกรณ์เหล่านี้จะกลายเป็นภาระซึ่งจะนำไปสู่อันตราย แทนที่จะได้ภาพถ่ายที่สวยงามนั่นเอง (ภาพที่ 24)

บทสรุป

การถ่ายภาพใต้น้ำอาจดูยากก็จริงอยู่ แต่การจะสร้างผลงานภาพถ่ายใต้ท้องทะเลที่ดีได้นั้นยากยิ่งกว่า ดังนั้นช่างภาพจะต้องเรียนรู้อย่างถูกวิธี เพราะการถ่ายภาพใต้น้ำ ไม่ได้ใช้เพียงศิลปะของการถ่ายทอดเรื่องราว หรือแค่ทักษะในการถ่ายภาพ แต่ยังคงมีทักษะการดำน้ำอีกด้วย ในบทความนี้ผู้เขียนมักจะเน้นย้ำเสมอเรื่องความปลอดภัย การดำน้ำเป็นกีฬาที่มีความปลอดภัยที่สูงมาก แต่ก็อันตรายมากหากไม่เรียนรู้อย่างถูกวิธี และนักดำน้ำไม่มีระเบียบวินัย ก็จะกลายเป็นช่างภาพใต้น้ำที่ไม่มีระเบียบวินัย ซึ่งความสามารถในการถ่ายภาพใต้น้ำก็จะลดลงไป อีกทั้งยังอาจทำให้เกิดอันตรายกับคู่หูได้อีกด้วย การฝึกฝนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่างภาพควรหมั่นทำอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ผู้เขียนอยากจะเสนอแนะกับช่างภาพใต้น้ำ คือ “Anything That Can Go Wrong Will Go Wrong” “อะไรก็ตามที่มันผิดพลาดได้ มันจะผิดพลาด” กฎของเมอร์ฟี (Murphy’s Law) ดังนั้นช่างภาพใต้น้ำต้องพร้อมสำหรับทุกสถานการณ์ และมีสติอยู่เสมอ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

พรรัก เขาวนโยธิน. (2555). *Underwater Photography 101: มาเรียนถ่ายภาพ*

ใต้น้ำด้วยความเข้าใจกันเถอะ. กรุงเทพฯ: (ม.ป.พ.).

วันชัย แจ่งอัมพร. (2531). *ถ่ายภาพใต้น้ำกับกล้องนิโคнос*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีน

ติ้งเฮาส์.

- สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์. (2546). *ฟิลิกส์ใต้น้ำ: คู่มือการฝึกอบรมหลักสูตรนักดำน้ำอนุรักษ์ใต้ทะเล*. กรุงเทพฯ: โครงการอุทยานใต้ทะเลจุฬาภรณ์.
- สุมิตรา ชันตยาภรณ์. (2534). *ทฤษฎีถ่ายภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: แผนกวิชาการถ่ายภาพและภาพยนตร์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ.
- สุรพงษ์ เอี่ยมพิชัยฤทธิ์ และสุมิตรา ชันตยาภรณ์. (2532). *เทคโนโลยีภาพสี*. กรุงเทพฯ: สารมวลชน.
- อรุณวิศ ตั้งกิจวิวัฒน์. (2554). *การวัดแสงและการวัดสี*. [เอกสารประกอบ]. สาขาเทคโนโลยีการพิมพ์คณะเทคโนโลยีสารสนเทศราชมงคลธัญบุรี.

ภาษาอังกฤษ

- Martin Edge. (2006). *The Underwater Photographer Digital and Traditional Techniques* (3rd ed.). Waltham, Massachusetts: Focal Press.
- PADI. (2005). *Digital Underwater Photographer Specialty Course Instructor Outline*. U.S.A.: International PADI.
- PADI. (2021). *PADI Instructor Manual 2021*. (n.p.): PADI 2021.